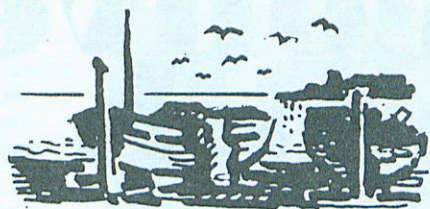

vida escalenca

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

COM VA ACABAR EL ROSARI DE L'AURORA?

En més d'una ocasió haurem sentit a dir: "Tot s'ha acabat com el Rosari de l'Aurora".

Ho diuen escriptors, periodistes, locutors de ràdio i televisió, i la mateixa gent del carrer.

Nosaltres mateixos haurem pronunciat la frase, moltes vegades.

Quan ho fan i quan ho fem, volen i volem significar que una cosa no ha acabat tal com era desitjat i tal com normalment hauria d'haver conclòs.

Un partit de futbol que acaba a garrotades; un espectacle mal organitzat amb un final decebedor; una reunió mal conduïda de la qual en sortim pitjor que quan hi havíem entrat; una associació que comença amb molta empena, però que amb el pas dels dies, l'entusiasme va decaient fins acabar en un no res. I així podríem anar posant exemples.

I com va acabar el "Rosari de l'Aurora"? ens haurem preguntat més d'una vegada.

Abans de respondre la pregunta, diguem que el "Rosari de l'Aurora" es resava cantant en una processó religiosa que es celebrava de bon matí -d'aquí, el seu qualificatiu de l'aurora- pels carrers de les nostres poblacions.

Pels anys 1860 sorgí un fort anticlericalisme que a Barcelona es manifestà, entre d'altres maneres, a través de la formació de grups anticlericals que tenien per objectiu desestabilitzar l'ordre i la bona marxa dels "Rosaris" de l'Aurora que tenien lloc pels principals carrers barcelonins en diades molt assenyalades en el calendari religiós anual, sobretot en festes dedicades a la Verge Santíssima.

Quan entraven en acció els agitadors, aquests rebien la corresponent rèplica per part dels assistents a l'acte religiós. Les files que fins aleshores caminaven piadosament i amb el corresponent ordre litúrgic començaven a desfer-se, fins arribar a organitzar-se escandalosos aldarulls, que molt sovint acabaven a cops de pals que portaven els instigadors, i també -suposem- a cops de ciris, per part dels que seguien la processó.

Aquí s'acabava pràcticament el "Rosari de l'Aurora", cosa que devia alegrar enormement als alteradors de l'ordre, ja que s'havien sortit amb la seva.

En aquestes circumstàncies, com és fàcil suposar, el Rosari no continuava, i quan ho feia, arribava amb treballs i com bonament es podia al temple d'on havia sortit la comitiva. I si el cant del Rosari no podia continuar després de l'atac rebut per part dels anticlericals, a l'interior de l'església s'acabava de resar.

D'aquí ve, per tant, la frase que ha arribat fins els nostres dies que "tot s'ha acabat com el Rosari de l'Aurora".

A l'Escala no es recorda que el "Rosari de l'Aurora" se celebrés abans de la Guerra Civil espanyola.

Després dels anys 40, tenia solament lloc durant els dies de la Santa Missió, que ja sabeu se celebraven molt de quan en quan.

Seran molts els escalencs que recordaran encara els "Rosaris" de l'Aurora de la Missió Mariana, processó en la qual les noies portaven la petita imatge de la Verge de Fàtima, la qual avui dia podem venerar en l'angle inferior esquerre del presbiteri del nostre Temple Parroquial.

Les Aves Maries i les Santes eren cantades per tots els assistents amb una tonada que ja era característica del "Rosari de l'Aurora". Tothom la seguia, ja que era molt fàcil de cantar.

Es sortia del nostre temple quan encara era fosc i es tornava quan començava a clarejar.

El recorregut no era pas sempre el mateix i, per descomptat, no es regia per l'itinerari de les processons més solemnes que aquella època tenien lloc a l'Escala, com eren la del Divendres Sant i la de Corpus.

El trajecte era més curt i passava també per carrers no considerats de primer ordre i, moltes vegades, es disposaven segons el temps que feia, resguardant-se de la tramuntana els dies que bufava o evitant el fangueig quan havia plogut molt.

A l'Escala, per suposat, els "Rosaris" acabaven bé i, per cert, amb molt d'entusiasme, fent gala els seus assistents, sobretot l'element femení jove, de no tenir ni son ni mandra.

Després del Rosari, tenia lloc la celebració de la Santa Missa i un sermó donat per aquells celosos missioners de la Casa Missió de Banyoles.

La gent que no hi assistia es manifestava respectuosa i mai hi hagué cap aldarull. Això no vol pas dir que el que es trobava encara dormint, sobretot a l'hivern que era quan més se celebraven els "Rosaris" de l'Aurora, i que fos més aviat indiferent o fins i tot contrari a la Religió, no en digué quatre de fresques quan era desvetllat pels cants de la gent en passar la processó per sota el balcó o finestra de l'habitació on dormia:

"-I sempre la mateixa cançó. Estan d'òrgues aquests capellans.

-Tingues paciència, home -li deia la seva dona, més comprensiva. Solament són els dies de la Missió i aquests són molt pocs.

-Tot el que vulguis, però ja podrien començar més tard.

-No veus que la gent ha d'anar a treballar".

Efectivament, no faltava molt per les 9 del matí quan acabava tot el cerimonial. A qui els esperava la feina contractada -sobretot les noies i dones- esmorzaven amb una esgarrapada, i unes anaven a la fàbrica de salaons, les altres a les fàbriques de gènere de punt, i les altres a la botiga o a on fos.

El Rosari de l'Aurora les mantenien desvetllades i animades durant tota la jornada.

Tot havia acabat bé, i no a garrotades i a cops de ciris com els "Rosaris" de l'Aurora de la Barcelona del segle passat.